

Đòi máu cho tị do dân ch

Tác Giả: Ngô Nhân Dũng

Thứ Bảy, 22 Tháng 5 Năm 2010 15:17

Nhiều người Thái Lan lo ngại vì khát vọng dân chủ. Lần sau cùng dân Thái Lan đòi máu là trong những cuộc biểu tình năm 1992.

Biểu tình của phe "Áo đỏ". Ảnh Google

Những người đã chết vì tị do dân chủ đó không chết uổng. Sau đó, đội sĩ quan chính trị đã thay đổi và đặt được nhiều tiến bộ. Một bên Hiến Pháp mới được ban hành. Nhiều đơn vị chính quyền thiếp lập để kiểm soát chính quyền, ngăn chặn tham nhũng, không cho quân đội can thiệp vào việc chính trị như trước đó nữa. Từ 1992 đến năm 2006, Thái Lan là một quốc gia tị do dân chủ nhất Á Châu.

Năm 2006, quân đội lật đổ chính quyền tướng Thaksin Sinawatra, những các tướng lĩnh đã trao quyền hành cho các chính phủ dân sự. Những người ủng hộ ông Thaksin tiếp tục chống chính phủ, mặc dù chính ông ta đã lưu vong, và bị kết án với tội tham nhũng, lạm quyền.

Hai phe chính và thân Thaksin thay phiên nhau biểu tình. Có lúc phe chính Thaksin mặc Áo Vàng chỉ trích ông, cho đến khi một tướng thân Thaksin phải từ chức. Quốc gia tiếp tục rơi vào tình trạng hỗn loạn, cho tới những cuộc biểu tình Áo Đỏ kéo dài trong 2 tháng qua, kết thúc

vào sáng Th Năm, 20 Tháng Năm, 2010, khi quân đi b n ch t nhi u ng i và các lãnh t
bi u tình ch u đ u hàng đ tránh đ máu thêm.

Nh ng cu c bi u tình năm 1992 quy t dân trung l u thành ph , r t nhi u sinh viên, h c sinh,
đông đ o h n năm nay và ôn hòa h n. Có lúc 200 ngàn ng i đi bi u tình ti n t i tr s Qu c
H i. Khi b quân đi ngăn không cho qua c u, các thanh niên bi u tình ch ng l i b ng cách n
xe g n máy, quay ng phun khói v phía nh ng ng i lính c m súng đ ng dàn hàng.

Năm nay, s ng i bi u tình ch đ i 10 ngàn, đa s t nông thôn mi n B c và Đông n c Thái
Lan cùng v i m t s dân nghèo Bangkok; nhi u ng i có vũ trang súng, l u đ n, có lúc h đã
b n c vào nh ng ng i lính c u h a. Trong đám bi u tình cũng len l i nhi u ph n t b t h o,
l i đ ng đ tr m c p.

Tuy nh ng cu c bi u tình năm nay khác l n tr c, nh ng ý nghĩa và h u qu s không kém
quan tr ng. Nhi u ng i dân Áo Đ bi u tình vì b t mãn v i chính quy n và h có nh ng quy n
l i chính đáng ph i đòi h i, không khác gì năm 1992. Nh ng ng i Thái đã ch t trong nh ng
ngày qua s đ c h u th ghi nh n là h đã ch t vì khát v ng t do dân ch . Các cu c bi u tình
còn ti p t c các t nh, mi n Đông và B c Thái Lan cho th y các khát v ng t do dân ch có
th t.

N c Thái Lan s ph i thay đ i. Đi s ng chính tr s ph i c i m h n, ch đ dân ch c n t o
ra nh ng thành qu c th h n đ i v i nhi u nông dân, nh ng ng i đã b b quên trong nh ng
th p niên qua. Nh nh ng ng i b đ máu m y hôm nay, đa s nông dân s đ c h ng
nh ng quy n l i m i v kinh t , chính tr , xã h i, giáo d c, y t , mà tr c đây dân thành th đã
ph i tranh đ u cho h .

Nh ng nói nh v y không ph i đ đ h t t i l i cho chính ph Thái Lan hi n nay. H ch làm
nh ng vi c không th tránh đ c; s đ ng quân đ i khi không th th a hi p v i nh ng ng i
bi u tình b o đ ng. Trong quá trình xây đ ng Dân Ch m t qu c gia, t i nh ng khúc quanh
th ng gây ra đ máu, l ch s các qu c gia t do dân ch ph n l n đ u cho th y nh th . Trên
th gi i ch có n c M là sau khi ch đ dân ch đ c thi t l p, không có m t cu c đ o chính
nào xóa b Hi n Pháp, thay b ng Hi n Pháp m i. Có l vì dân M trong 200 năm qua đ c
th a h ng m t l c đ a giàu tài nguyên.

Các vß tranh chấp quyßn lßi Mß không gay go, nßng nß, nhß các nßc mà dân sß đông, phßi sßng chen chúc hàng ngàn năm, chia nhau nhßng tài nguyên có gißi hßn. Tuy vßy, nßc Mß vßn xßy ra mßt cußc nßi chißn đßm máu vì nhßng xung đßt quyßn lßi kinh tß.

Vßy nguyên nhân nào gây ra nhßng bißn cß gßn đßm máu ở Thái Lan trong thßi gian qua?

Cßu Thß Tßng Thaksin Sinawatra chßu trách nhißm lßn nhßt. Có thß tin lßi tß cáo cßa chính phß Thái rßng chính ông Thaksin đã thúc đßy nhßng ngß ißng hß ông tß chßc bißu tình, chính mßt lãnh tß bißu tình cho bißt hß đßc ông ta tài trß. Ông Thaksin lßi ngăn cßn không cho các ngß iß đißu khißn cußc bißu tình Áo Đß thßa hißp sau khi Thß Tßng Abhisit Vejjajiva đã đßng ý sß gißi tán Qußc Hßi và bßu cß lßi vào Tháng Mßi Mßt năm nay.

Nhßng ông Thaksin không phßi là nguyên nhân duy nhßt khißn cho nhißu ngß iß dân Thái đi xa hàng ngàn cây sß vß thß đô bißu tình đòi chính phß tß chßc. Ngß iß dân vùng Đông Bßc có nhißu lý do đích thßc khißng hß ông Thaksin. Bßi vì tß nhißu thßp niên qua, nông dân đã bß gißi lãnh đßo chính trß trong nßc bß quên. Nhißu ngß iß Áo Đß bißu tình cũng công nhßn ông Thaksin có tham nhßng, lßm quyßn, khi làm thß tßng.

Nhßng chính ông ta, mßt chính trß gia xußt thân tß mißn Bßc Thái Lan, đã là vß thß tßng đßu tiên đem lßi nhßng lßi ích thißt thßc cho nông dân. Ông đã mß rßng hß thßng bßo hißm y tß cho toàn thß dân chúng, lßn đßu tiên các nông dân chß phßi trß mßy đô la Mß cũng đßc khám bßnh. Ông cũng tß chßc mßng lßi tßn đßng nhß, cho nông dân đßc vay vßn ngân hàng, do chính phß cung cßp. Đó là nhßng thß “xa xß” mà trßc đó chß dân thành phß đßc hßng.

Có thß nói ông Thaksin đã “đánh thßc” nông dân Thái Lan đßy, đß hß thßy có quyßn đßc hßng nhßng thành quß cßa chß đß dân chß và sß phát trißn kinh tß cßa nßc Thái Lan. Nßu không có ông, chßc nông dân Thái Lan phßi chß nhißu năm đß nuôi ý thßc vß các quyßn lßi cßa hß. Sau khi ông ta bß lßt đß, các chính phß sau đßu tißp tßc các chính sách đó, nhßng ngß iß dân nông thôn đã coi Thaksin là ngß iß hùng cßa hß, và hß thßy nhßng lßi ích ông ta mang lßi quan trßng hßn là nhßng mảnh khoße làm gißu mang lßi cho gia đßnh ông hàng tß Mß kim trong thßi gian ông nßm quyßn. Các chính trß gia khác có thß trong sßch hßn, nhßng không làm đßc nhß ông Thaksin.

Ông Thaksin là ngß iß đßc hßng nhßng thành quß cßa các cußc tranh đßu đòi dân chß trßc kia, đßc bißt là nhßng cußc bißu tình năm 1992 và năm 1997, đßa tßi các bßn Hißn Pháp mßi. Chính nhß xã hßi trß thành dân chß hßn mà ông Thaksin leo lên đßc ghß thß tßng. Nhßng các cußc tranh đßu trßc, nhißu lßn cũng đß máu, chß mang lßi lßi ích cho dân thành phß, nßi ngß iß

ta có trình độ học vấn cao và được thông tin đầy đủ hơn vùng thôn quê.

Một lớp trung lưu thành hình ở thị trấn và các tỉnh, họ tranh đua thi đỗ và bỏ o vị các địa phương dân chúng nhưng họ không quan tâm đến việc chia sẻ các thành quả của quá trình dân chủ hóa đó cũng như sự tiến bộ về kinh tế với các đồng bào của họ ở các vùng thôn quê xa xôi. Thaksin đã sử dụng các địa phương chính trị và kinh tế mà chúng tôi dân chúng thi đỗ để mang lại những ích lợi mới cho nông dân; đó là điều mà các chính phủ Thái Lan trước kia không làm.

Cho nên, không thể nói các cuộc biểu tình Áo Đỏ gần đây chỉ do một cá nhân ông Thaksin Sinawatra gây ra. Vì vậy, chúng ta tránh những cuộc biểu tình khác diễn ra tại các thành phố lớn ở Thái Lan, nhất là vùng phía Bắc và phía Đông, để tránh không rơi vào một cuộc nổi dậy, thì chính phủ Thái Lan phải tìm các giải pháp chính trị để yên lòng những người đang bất mãn.

Từ trước đến nay, mới khi nước Thái Lan có biểu loạn thì người ta lại trông vào Vua Bhumibol Adulyadej ra tay can thiệp. Năm 1992, sau khi người biểu tình bắt đầu nổi dậy, Vua Thái Lan đã lên tiếng chỉ trích các lãnh đạo biểu tình và chính phủ quân nhân. Họ đứng nhìn, và các tướng lĩnh quân sự, một chính phủ dân sự ra đời, tiếp tục bắt đầu và so sánh một bên Hiểm Pháp mới.

Vua Thái Lan được mọi người kính trọng, cho nên dù theo Hiểm Pháp ông đứng ngoài chính trị nhưng vẫn có một địa vị rất quan trọng.

Nhưng năm nay, Đức Vua Bhumibol đã 82 tuổi và năm bệnh viện tiếp nhận u thoái qua. Điều khó khăn nhất cho ông năm nay là chính những người thân cận của ông lại ra một chống lại Cừu Thủ Tướng Thaksin từ lâu. Những cuộc biểu tình chống Thaksin trước đây đều mang Áo Vàng, mang của hoàng gia, và được các nhà chức trách nhậm.

Chính vai trò của vua quá mạnh, trong một chế độ quân chủ lập hiến, là một nhược điểm của hệ thống chính trị tại Thái Lan. Người ta không thể loại bỏ nhà vua, người cai trị, chính ông đã sử dụng vai trò đó để giúp nước này vượt qua những khủng hoảng chính trị phe đảng.

Nhưng một quốc gia dân chủ không thể cho một cá nhân (ông vua) hay một địa phương (hoàng gia) đóng vai trò quan trọng vượt lên trên các địa phương khác như vậy. Đó không phải là một hiến pháp lành mạnh. Nhất là trong thời gian này, khi hoàng gia còn đang lo lắng về nhà vua. Con đường thoát của Thái Lan hiện nay nằm trong tay các nhà chính trị. Nếu họ biết bày tỏ thái độ hòa giải với những người chống đối, và tìm được các biện pháp thích hợp, thì nước Thái Lan sẽ thoát nạn.

Đầu máu cho tị do dân ch

Tác Giả: Ngô Nhân Dß

Thứ Bảy, 22 Tháng 5 Năm 2010 15:17

Thái Lan phải có một bản Hiến Pháp mới, Hiến Pháp thời 18 kỳ từ năm 1932 khi thành lập chế độ quân chủ lập hiến. Trong Hiến Pháp đó phải có vai trò của các đình thần chế độ pháp luật quy định, và hợp lý hóa vai trò của nhà vua trong đình sßng chính trị.

Nhßng dù Hiến Pháp được soạn thảo ra sao, chế độ dân chủ ở Thái Lan sẽ phải qua một quãng đường mới. Chế độ dân chủ không thể chỉ quan tâm đến hình thức mà phải thể hiện qua các chương trình cải thiện của người cầm quyền, để mọi người dân được tham dự. Chính sách quốc gia phải tạo bình đẳng và công bằng cho toàn dân và mang lại những lợi ích tốt nhất cho những người yếu kém nhất trong xã hội.

Được như vậy, thì những người dân đã chết trong những cuộc biểu tình và qua không chết uổng. Người ta không thể chỉ sống tị do dân chủ như một mục đích sống riêng. Muốn hình thành thành quả chế độ dân chủ mọi người phải tranh đấu.